

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 10 października 2013 r.

w przedmiocie projektu ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Krajowa Rada Sądownictwa po zapoznaniu się z projektem ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego opiniuje go pozytywnie zgłasza do niego następujące uwagi:

- - art. 21 ust. 2 odmieniłoby niż jest to w kpk reguluje kwestię podmiotu uprawnionego do zniszczenia materiałów zgromadzonych w okresie poprzedzającym wydanie decyzji przez sąd o odmowie zatwierdzenia kontroli operacyjnej. Według art. 237 § 2 kpk decyzję taką podejmuje sąd odmawiając zatwierdzenia postanowienia o przeprowadzeniu kontroli i utrwaleniu rozmów telefonicznych natomiast w projekcie taka decyzję podejmuje szef ABW. Oczywiście jest, że obie regulacje winny być tożsame a niewątpliwie unormowanie zawarte w kpk daje pełne gwarancje procesowe;
- - art. 21 ust. 6 przedłożonego projektu stoi w sprzeczności z unormowaniami zawartymi w art. 238 § 1 kpk. Kodeks postępowania karnego zgodnie z wymogami państwa prawa ściśle określa, że kontrola i utrwalanie rozmów telefonicznych mogą być wprowadzone najwyżej na okres 3 miesięcy, z możliwością przedłużenia, w szczególnie uzasadnionym wypadku, na okres najwyżej dalszych 3 miesięcy. Natomiast w projekcie wprowadza się dodatkową możliwość przedłużenia prowadzenia kontroli operacyjnej powyżej 6 miesięcy z powodu pojawienia się nowych okoliczności istotnych dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa i zakłada, że sąd, na pisemny wniosek Szefa ABW złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego może, wydać postanowienie o prowadzeniu kontroli operacyjnej na czas oznaczony. Jest oczywiście, że zapis ten stoi w sprzeczności z przepisami kpk, a jednocześnie budzi on wątpliwości natury konstytucyjnej. Nie bez znaczenia bowiem jest również fakt, że przepis ten nie wskazuje konkretnego okresu prowadzenia kontroli operacyjnej;
- art. 21 ust. 13 przedłożonego projektu nie określa, tak jak to jest uregulowane w art. 237a kpk, okresu w jakim organ procesowy ma prawo wystąpić do sądu z wnioskiem o wyrażenie zgody na wykorzystanie materiałów do innych postępowań. Przepis kpk wskazuje bowiem, że prokurator nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia zakończenia postępowania może wystąpić do sądu o wyrażenie zgody na wykorzystanie materiałów w postępowaniu karnym;

- art. 21 ust. 16 projektu jest niejasny i budzi poważne wątpliwości albowiem daje możliwość wystąpienia do sądu o zachowanie bliżej nieokreślonych materiałów operacyjnych, jeśli są one istotne dla bezpieczeństwa państwa. Należy zauważyć, że skoro byłyby one istotne, to zapewne stanowiłyby materiał dowodowy w prowadzonych postępowaniach;
- art. 30 projektu generalnie nie wzbudza wątpliwości w zakresie możliwości przetwarzania danych osobowych, w tym danych wskazanych w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 3 ust.1, w ramach postępowania kwalifikacyjnego do służby ABW oraz odnośnie funkcjonariuszy ABW bez ich wiedzy i zgody. Poważne wątpliwości wzbudza natomiast zastosowanie takiego rozwiązania w stosunku do członków rodzin funkcjonariuszy. W szczególności projekt nie dookreśla bliżej ich kręgu oraz stopnia pokrewieństwa. Również ust. 10 tegoż artykułu określając dane, które podlegają komisijnemu i protokołarnemu zniszczeniu niezwłocznie po uprawomocnieniu się stosownego orzeczenia, powinien, zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa, być doprecyzowany o jakie konkretnie orzeczenie chodzi;
- art. 34 projektu wprowadza odmienne regulacje niż zawarte w art. 179 kpk. Przepis kpk stanowi bowiem, że Sąd lub prokurator może zwrócić się do właściwego naczelnego organu administracji rządowej o zwolnienie świadka od obowiązku zachowania tajemnicy, jeżeli uprawniony organ przełożony nie wyrazi na to zgody. Natomiast projekt w ust. 5 wskazanego artykułu przewiduje, że w przypadku odmowy zwolnienia z zachowania w tajemnicy Szef ABW przekazuje sprawę Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Niewątpliwie regulacja ta powinna zostać wprowadzona również do art. 179 kpk.